

Spørsmål	Svar
Generelle spørsmål	
Hvis jeg bestod hjemmeeksamen for to år siden, men ikke bestod skoleeksamen, må jeg da ta hjemmeeksamen på nytt, eller er den tidligere beståtte hjemmeeksamen fortsatt gyldig?	Du må ta hjemmeeksamen på nytt.
Hva skjer hvis man består den ene delen, men ikke den andre på skoleeksamen?	For å bestå skoleeksamen må begge deler være vurdert som bestått.
Når blir det mulig å ta autorisasjonsprøve i ukrainsk?	Under forutsetning at vi klarer å skaffe kvalifiserte sensorer, vil ukrainsk tilbys 2027/2028.
Har dere noen planer om å ha portugisisk til neste år? Jeg så at dere har det av og til, men ikke i år.	Portugisisk ble tilbudt i 2025/2026. Det er derfor foreløpig ingen planer om å tilby portugisisk de nærmeste årene. Men send gjerne epost til autproven@nhh.no for å melde din interesse.
Må man fysisk starte hjemmeeksamen på torsdag 15.10 klokka 09, eller kan man vente med å starte den til man er klar?	Eksamensoppgaven blir tilgjengelig kl. 9.00. Du bestemmer selv hvordan du deler inn tiden/arbeidet med besvarelsen. Vi anbefaler å ikke utsette arbeidet altfor lenge.
Prøve 1 og 2 betyr altså både hjemmeeksamen/skoleeksamen og til/fra fremmedspråket?	Prøve 1: fra norsk til fremmedspråk inkluderer en hjemmeeksamen og en skoleeksamen Prøve 2: fra fremmedspråk til norsk inkluderer en hjemmeeksamen og en skoleeksamen
Hvordan velges sensorer? Utdanning/stilling/erfaring som translatør	Sensorene oppnevnes av Styringsutvalget for autorisasjonsprøven på grunnlag av vedtatte kriterier. De har ofte bakgrunn fra akademia og er derfor fortrolige med sensurarbeid og vurderingspraksis, slik dette er beskrevet i Sensorveiledningen.
På et oversettelsesoppdrag er det noen ganger det dukker opp noen ord som man ikke er sikker på hvordan man oversetter/formidler på det andre språket på den beste måten. Kunne jeg fått kontakt med en translatør fra mitt språk (arabisk) for å få tips om hvilke hjelpemidler man bruker under oversettelsen, hvilken ordbok eller slikt?	Det er lov å innhente denne informasjonen før eksamen, men <u>ikke</u> under eksamen. Da vil det bli ansett som forsøk på fusk.

Det er max 3 ganger man kan ta det?	Man har tre forsøk for hver prøve, dvs. tre forsøk på Prøve 1 og tre forsøk på Prøve 2.
Finnes det noen retningslinjer for bruk av KI som hjelpemiddel?	Vi viser til NHHs retningslinjer: https://www.nhh.no/for-studenter/forskrifter/generativ-ki-i-undervisning-og-vurdering/ . Husk at KI bare kan brukes som et hjelpemiddel, ikke som forfatter(en) til eksamensbesvarelsen.
Er det mulig å klage på resultater?	Ja. Se mer info her: Sensur, begrunnelse og klage på karakter NHH
Har man bare ett forsøk eller finnes det muligheten til å prøve på nytt etter et par dager / uker?	Datoene for hjemmeeksamen er satt og innleveringsfristene er endelige. Du kan forsøke igjen når språket ditt tilbys neste gang. Det kan være neste år i noen tilfeller. I andre tilfeller kan det gå flere år før vi får mulighet til å tilby enkelte språk igjen.
Når det er sagt at man kan bare ta eksamen 3 ganger totalt, betyr det at hvis du tar norsk til engelsk eksamen og bestå så teller det til hvis man skal ta engelsk til norsk?	Nei, se svar ovenfor.
Eg lurer på om vi kan ha ein tekst som vi skal oversette til fremmedspråket for å levere det til å få veiledning om vi gjord det riktig eller ikkje?	Vi tilbyr veiledning i vårsemesteret for kandidater som har bestått hjemmeeksamen og er oppmeldt til skoleeksamen. Veiledningstjenesten består i at kandidaten får anledning til å levere inn en tidligere eksamensoppgave som kandidaten får en individuell tilbakemelding på. Veiledningstjeneste tilbys tentativt fra midten av februar. Forutsetningen er at det finnes sensorer som kan veilede. Mer informasjon finnes her: Kurstilbud NHH
Ut fra det som sies, er det mange måter å løse en oversettelsesflope på, slik det gjerne er i flere fag i Norge. Min erfaring er at sensorer med bakgrunn fra utenlandske institusjoner kan ha en mer "kategorisk" tilnærming til hva som er "rett" og "galt" (det henger litt sammen med utdanningskulturen, vil jeg tro). Vurderingsskikkene kan variere, jeg opplever den norske som romslig. Men dette er	Sensorene skal vurdere eksamensbesvarelsene i henhold til en sensorveiledning med vurderingsmatriser (se lenger oppe). Vi gjennomfører også et seminar med sensorer hvert år før hjemmeeksamen. Det skal ikke være kontakt mellom kandidater og sensorer, så det vil ikke

problemstillinger man kanskje diskuterer med sensorene på forhånd?	være mulig å diskutere vurderingskriterier med sensorene.
Hva skjer dersom man blir syk på eksamensdagen?	Sykdom på eksamensdagen eller i eksamensperioden må meldes skriftlig til eksamenskontoret. Fravær på grunn av sykdom må dokumenteres med erklæring fra lege eller spesialist. For mer informasjon, se her: Forskrift om fulltidsstudiene ved Norges Handelshøyskole, NHH - Kapittel 4. Vurdering (eksamen) og obligatorisk aktivitet (arbeidskrav) - Lovdata
Er det mulig å ta eksamen på et senere tidspunkt?	Om du ikke ønsker å ta eksamen i år allikevel, må du trekke deg fra eksamen. Trekkfrist er tre uker før utleveringsdato av eksamen. For mer informasjon, se her: Forskrift om autorisasjonsprøven ved Norges Handelshøyskole for å bli statsautorisert translatør (translatøreksamen) - Lovdata Dersom du ikke trekker deg innen fristen, blir det regnet som et brukt eksamensforsøk, selv om du ikke møter til eksamen. Du kan så ta eksamen igjen neste gang ditt språk tilbys. Merk at du i dette tilfelle må søke om opptak på nytt.
Når kommer eksakt dato?	Datoer for hjemmeeksamen er tilgjengelig her: Eksamen NHH . Dato for skoleeksamen vil bli tilgjengelig i februar 2027. Eksamen blir trolig i siste halvdel av april, fra klokken 09.00 – 16.00. Prøve 2 blir dagen etter Prøve 1.
Skal vi diskutere noe med sensoren på forhand av eksamen?	Nei.
Er det stor forskjell mellom hjemmeeksamen og skoleeksamen i forbindelse med vanskelighet?	Ved skoleeksamen skal du oversette tre fagtekster: én juridisk, én teknisk og én økonomisk-administrativ tekst. Vanskelighetsgraden vil naturligvis være høyere, ettersom oppgaven forutsetter domenekunnskap og beherskelse av terminologien innenfor de tre fagområdene.

Hvilke faglige bakgrunner har vanligvis autoriserte translatører?	Dette har vi ikke oversikt over.
Kan man leve av å bare være oversetter?	Dette har vi ikke oversikt over.
Blir det noe kurs til våren?	Nei. Det tilbys veiledningstjeneste før skoleeksamen. Se svar ovenfor.
Men er det anonymisert?	Ja. Dere får tildelt et kandidatnummer. Det er viktig at dere ikke skriver navnet deres i noen av dokumentene dere leverer inn.
Får vi eksamenstekst med sensorveiledning, altså svar på eksamen som er godkjent sånn at vi lærer hvordan bestått eksamensoppgave ble besvart?	Nei, vi har ikke lov til å dele tidligere eksamensbesvarelser og vurderinger.
Hvor kan vi finne eksempler på oversettelser som folk har gjort (juridisk, økonomisk, teknisk, allmenn)	Vi har ikke lov til å dele tidligere eksamensbesvarelser.
Får vi brukernavn og passord til Wiseflow?	Informasjon om innlogging til WISEflow vil bli sendt ut fra eksamenskontoret i forkant av hjemmeeksamen. Vær oppmerksom på at noen e-poster kan ende opp i søppelposten deres.
Hvordan sjekker sensor om kandidaten har brukt KI i besvarelsen, for eksempel gjennom KI-kontroll? hvordan fungerer det?	Vi bruker ikke såkalte KI-detektorer når alle hjelpemidler er tillatt under hjemmeeksamen. Du skal redegjøre for din bruk av KI som hjelpemiddel eller informasjonskilde i refleksjonsteksten.
Hvis man består alt, blir man automatisk meldt inn i registeret? Eller må man gjøre det på egenhånd? Er det krav til politiattest eller noe mer?	Nei. Dere må selv melde dere inn i Translatørportalen.
Spørsmål angående hjemmeeksamen	
«Allmennteksten – blir det aviser fra Bergen, eller blir det Aftenposten osv.	Vi bruker ulike typer kilder for eksamenstekstene i Prøve 1. Aviser fra hele Norge er én type kilde.
På hjemmeeksamen har vi tilgang til vår datamaskin eller blir noen ting begrenset med UniFlow verktøyet og samme spørsmål for skoleeksamen.	På hjemmeeksamen er alle hjelpemidler tillatt. WISEflow vil ikke legge begrensninger på hvordan eller hva dere bruker egen datamaskin til. På skoleeksamen vil dere måtte følge krav om ingen hjelpemidler under DEL2. Informasjon om hvordan dette

	vil bli kontrollert under eksamen vil bli sendt ut i forkant av skoleeksamen.
Får vi en liste over hvilke hjelpemidler som er tillatt?	Under hjemmeeksamen er alle hjelpemidler tillatt unntatt samarbeid med andre personer.
Hvilke minimumskriterier må være oppfylt for at hhv oversettelsen og refleksjonsteksten skal vurderes til bestått?	Se sensorveiledningen som inkluderer vurderingsmatriser her: Eksamen NHH
Er det å forvente samme utfordringer i kontekst/ord i prøve 2?	Ja, antall ord, kompleksitet og vanskelighetsgrad vil være tilnærmet likt i Prøve 1 og Prøve 2.
Hvis man stryker på hjemmeeksamen, teller det som et forsøk?	Ja, det teller som et forsøk.
Hva er egentlig kravet for å bestå? Er det bestemt prosentkrav?	Informasjon om vurdering er gitt i sensorveiledningen som inkluderer vurderingsmatrisene. Se også innlegg om vurderingsmatrise på kurset.
Om vi skriver at vi bruker KI, blir det ikke svekket vurdering?	Nei, så lenge du har brukt KI som hjelpemiddel har dere forholdt dere til reglementet. Du skal redegjøre for din bruk av KI som hjelpemiddel eller informasjonskilde i refleksjonsteksten.
Er det lov å bruke KI til å rette skrivefeil etter teksten er ferdig?	Ja, under hjemmeeksamen er alle hjelpemidler tillatt.
Hva om målgruppen har en helt forskjellig dialekt enn den jeg har? F. eks målgruppen snakker spansk fra Cuba mens jeg snakker spansk fra Spania	Oversettelsesoppdragene vil alltid spesifisere en målgruppe som snakker de mest utbredte variantene av et språk. Det vil ikke bli gitt oppdrag som spesifiserer at dere skal bruke en bestemt dialekt eller variant av språket. Dere velger selv hvilke variant av språket dere bruker (f.eks. britisk eller amerikansk engelsk), men dere må være konsekvente.
Spørsmål angående refleksjonsteksten	
Refleksjonsteksten kan være på morsmålet mitt?	Refleksjonsteksten skal skrives på samme språk som oversettelsen, dvs. på fremmedspråk i Prøve 1 og på norsk i Prøve 2.
Er det to refleksjonstekster som må skrives? Jeg trodde det var bare en tekst.	Det skal skrives én refleksjonstekst i Prøve 1 og én refleksjonstekst i Prøve 2. Det er altså avhengig av om du har meldt deg på én eller begge prøver.
Kan man skrive refleksjonstekst i kladdebok først og så skrive i systemet?	På hjemmeeksamen skal dere levere inn besvarelsene som pdf-fil. Du kan

	velge selv hvordan du utarbeider besvarelsen fram til du konverter den til en pdf-fil.
Skal det legges ved kjelder frå litteratur, ordbok eventuell kva KI modell ein har brukt?	Ja, se informasjon om referanseliste på kurssiden og på nettsiden til Autorisasjonsprøven. For KI som kilde, se her: Kunstig intelligens — Søk og skriv
Hvem er målgruppen for refleksjonsteksten?	Sensorene.
Spiller det noen rolle om man velger, eller ikke velger, å bruke terminologi fra tekstene som det blir anbefalt å lese (om oversettelsesteori, osv.) når man skriver refleksjonsteksten?	Nei. Du trenger ikke å referere til oversettelsesteori i refleksjonsteksten. Anbefalt litteratur på kurssiden er <u>frivillig</u> lesestoff.
Kan man bruke ordbok som kilde?	Ja.
Må man skrive refleksjonstekst på arabisk når man oversetter fra norsk til arabisk?	Ja.
Kan du definere appellativ?	Se gjerne her: språkfunksjoner – Store norske leksikon
Hvordan teller vi ord på kinesisk? Antall tegn?	Du teller antall kinesiske tegn eksklusive tegnsetting. I vurderingen vil det bli tatt hensyn til at dette kan føre til at refleksjonstekster skrevet på kinesisk kan være lengre enn 2000 ord.
Trenger vi å referere til oppgaveteksten som en referanse i teksten? (Lund Hansen 2009)	Nei.
Skal vi skrive refleksjonsteksten i 1. eller i 3. person?	Refleksjonsteksten skal beskrive din individuelle oversettelsesprosess og vi anbefaler derfor at du bruker 1. person.
Hva om man får en tekst fra sitt eget yrke og faktisk ikke sliter med terminologi eller noe. Trenger man å skrive en lang refleksjonstekst?	Refleksjonsteksten skal være mellom 1500 og 2000 ord. En oversetter, uansett hvor erfaren hen er, må konstant ta avgjørelser og avveie mellom ulike alternativer, spesielt med tanke på formål og lesergruppe til oversettelsen. Dette kan gjelde terminologi, men også flere andre aspekter ved en oversettelse. Det vil derfor alltid være mulig å skrive en slik refleksjonstekst.
Gjelder refleksjons tekst BARE sin egen oversettelse eller må man finne lignende dokumenter på nettet og sammenligne dem med oversettelsen sin?	Du skal bare skrive om din egen oversettelsesprosess og dine refleksjoner rundt oversettelsen du har produsert.

Spørsmål angående teknikker	
Jr. presupposisjon - jeg har sett eksempler på beskrivende oversettelser (ekspanderte oversettelser) for begreper man ikke har et forhold til i målspråket. Jeg har også sett eksempler på et slags "Ja takk, begge deler" - der man både bruker en beskrivende oversettelse og beholder det opprinnelige navnet (f.eks. på en institusjon) i parentes. Det høres litt vel mye ut, men kanskje dere kommer tilbake til hvilke fremgangsmåter som er høvelige?	Begge deler kan være mulige oversettelsesstrategier, det er derfor viktig at dere vurderer hva som passer best ut fra oversettelsesoppdraget. Husk at målet er en leservennlig tekst, så tilrettelegging for ny målgruppe bør være tilstrekkelig, men ikke mer omfangsrik enn det som er nødvendig. I noen tilfeller kan det være relevant at målgruppen vet hva f.eks. en institusjon heter på kildespråket og at den får en kort forklaring på hva det er snakk om. Hvis man f.eks. skal oversette en norsk kildetekst der Stortinget omtales, kan det være relevant at målgruppen får vite at det er snakk om det norske parlamentet og også at Stortinget er navnet. Da vil tilretteleggingen være at en norsk leser ikke trenger å bli informert om hva Stortinget er. Alternativt kan man vurdere om det er tilstrekkelig å si det norske parlamentet. Dette er noe dere typisk kan diskutere i refleksjonsteksten. Sjekk gjerne hva som gjøres f.eks. i norske aviser når man skriver om utenlandske institusjoner eller navn på politikere, etc. som man ikke nødvendigvis kan forutsette at norske lesere kjenner til.
Så med andre ord så må vi unngå metaforer selv om de gir klar mening? for eksempel slår alarm!	Dere trenger ikke å unngå metaforer. Dere vurderer hva som passer best i oversettelsen. I diskusjonen på kurset ble det sagt at i valget mellom en metafor (å slå alarm) og verbet å advare ble hensynet til resten av setningen utslagsgivende: Hvis setningen allerede var lang og «tung», kunne det tilsi å velge verbet. Men her er det ikke snakk om feil eller rett, kun personlig preferanse.
Har du et forslag til hvordan stedsnavn av typen Vestland, Nordmarka osv. kan løses i oversettelse til et fremmedspråk?	Stedsnavn skal ikke oversettes med mindre det finnes etablerte oversettelser i fremmedspråket. På spansk blir f.eks. <i>London</i> til <i>Londres</i> og <i>New York</i> til <i>Nueva York</i> . Hvis du antar

	at leser av oversettelsen ikke vil forstå f.eks. <i>Vestland</i> eller <i>Nordmarka</i>, kan du vurdere en kort forklaring (eksplisitering), f.eks. ved å forklare at Vestland er et fylke i Norge. NB! Dette må da gjøres kort og konsist, som f.eks. the Norwegian county Vestland (dersom det ikke fremgår klart av kildeteksten at den handler om Norge) eller bare the county Vestland (dersom det fremgår av kildeteksten at teksten handler om Norge, noe som sannsynligvis vil være et mer sannsynlig tilfelle). Vestland County er faktisk det som brukes på nettsidene til Vestland Fylkeskommune.
Når det gjelder Vestland og du sier at man beholder ordet. Men hva med språk som har annen alfabet. Skal man skrive det på engelske bokstaver? Eller skriver man på det andre språket og det andre alfabetet (Vest fylket) eller hva anbefaler du?	Arabisk: Navn som <i>Vestland</i> og <i>Nordmarka</i> bør ikke oversettes, men skrives ut på arabisk. Her vil man bruke lange vokaler selv om de ikke nødvendigvis høres lange ut, for å tydeliggjøre uttalen. Vestland: فيستلاند og Nordmarka: نوردماركا. I eksempelet Vestland, hvor vi ikke har tilsvarende «v» på arabisk, er det vanlig å bruke «f». I andre tilfeller er det flere valgmuligheter, for eksempel for norsk «g». Vær konsekvent i valget gjennom hele teksten. Det er også naturlig å bruke ord for "byen", "området", "fylket" osv. på arabisk foran stedsnavnet for å spesifisere og tydeliggjøre at det er snakk om et stedsnavn. Kinesisk: Her har vi først et spørsmål om hvor etablert en kinesisk gjengivelse/oversettelse av et stedsnavn er i den kinesisktalende verden. Der er det litt vanskelig å trekke noen bestemte linjer. Norge, Oslo, Bergen osv. har sine etablerte kinesiske gjengivelser, fordi de er blant de mest kjente.

	Hvis det dreier seg om et navn som ikke er så kjent fra før av/ikke finnes etablert kinesisk gjengivelse for, kan man på generelt grunnlag gjøre følgende: 1. hvis det er et rent egennavn, så gjengis dette først fonetisk på kinesisk etterfulgt av det opprinnelige norske i parentens. 2. hvis det er et navn som er en sammensetning av både fellesnavn og egennavn, kan man vurdere om man skal oversette fellesnavnet samt fonetisk gjengi egennavnet, dog i en kombinasjon på kinesisk som er konvensjonelt akseptabel. Om nødvendig også med eksplisitering i parentens.
Så man oversetter ikke ordet Vestland egentlig. Bare betrakter det som navn?	Ja, Vestland er navnet på et fylke.
Er lenken til kildevurdering fortsatt aktuell, eller finnes det en ny lenke vi skal bruke?	Kildevurdering — Søk og skriv
Kan de seie litt meir om bruk av korpus? Eg ser at det ikkje er berre berre å søke i dei, ein må laste ned filer og sikkert ha riktig programvare for å åpne dei... korleis kan eg starte å sette meg inn i dette?	Vi har dessverre ikke anledning til å gi opplæring i hvordan ressursene fritt tilgjengelig i Språkbankens ressurskatalog kan brukes. Vi ønsker bare å gjøre dere oppmerksom på ulike typer ressurser som kan hjelpe dere i deres arbeid med å oversette.
Spørsmål angående skoleeksamen	
Del 2 uten hjelpemidler: gjøres på datamaskin eller for hånd?	På datamaskin i NHHs digitale eksamensverktøy WISEflow.
Er det mulighet for tilrettelegging på skoleeksamen? Rom/tid...	Informasjon om tilrettelegging finner du her: Forskrift om fulltidsstudiene ved Norges Handelshøyskole, NHH - Lovdata og i utfyllende-bestemmelser-til-forskrift-om-fulltidsstudiene-ved-nhh_140126.pdf
Der det ikke er tillatt med tekstredigeringsprogram (word), hvor mye vektlegges stavefeil?	Under vurderingen av skoleeksamen DEL2 (uten hjelpemidler) vil det bli tatt hensyn til at det ikke var tilgang til stavekontroll.
Hvor foregår skoleeksamen?	Ved NHH Norges Handelshøyskole i Bergen.

Dersom pc min får ikke koble seg til deres nettverket, får jeg en annen pc eller kan ta eksamen på papir???	Skoleeksamen må besvares og leveres inn i NHHs digitale eksamensverktøy WISEflow. Informasjon rundt det tekniske vil bli sendt ut til kandidater i forkant av skoleeksamen.
Får man det maskinoversatte digitalt eller fysisk?	Kildetekst og det maskinoversatte førsteutkastet i DEL2 på skoleeksamen blir i utgangspunktet delt ut på papir.